

Oświadczenie złożone przez senatora Andrzeja Persona na 60. posiedzeniu Senatu w dniu 22 lipca 2010 r.

Oświadczenie skierowane do dyrektora Polskiego Instytutu Sztuki Filmowej Agnieszki Odorowicz

Szanowna Pani Dyrektor!

Historyczne dowody obecności Polaków na ziemi amerykańskiej pochodzą z pierwszych lat XVII w. Potwierdzają one przybycie do brytyjskiej osady Jamestown grupy ośmiu Holendrów i Polaków, którzy swoją pracowitością i umiejętnościami zasłużyli na szacunek jej mieszkańców. Zajmowali się wyrobem szkła, smoły, dziegiu i innych produktów, których sposób wytwarzania był wówczas dobrze znany w Polsce. Polakom z Jamestown przypisuje się również zbudowanie pierwszych w Ameryce studni. W dzisiejszej Ameryce dziesięciomilionowa Polonia stanowi największe na świecie skupisko Polaków za granicą.

Polska diaspora rozproszona po całym świecie dowodzi złożoności naszych narodowych dziejów. Były czasy, gdy emigracja przewodziła walce o niepodległość i ją wspierała, odgrywając znaczącą rolę w tworzeniu kultury polskiej. Na emigracji powstało i przetrwało wiele dzieł kultury. Na emigracji tworzyli wybitni pisarze, muzycy, plastycy, rzeźbiarze, filmowcy i aktorzy. Dziedzictwo kulturowe polskiej emigracji i wszystkie drogi polskiej kultury współtworzą naszą narodową historię, którą wszyscy powinniśmy chronić i promować.

Niestety, stereotypy dotyczące dzisiejszej Polonii w Stanach Zjednoczonych znacznie odbiegają od obrazu pierwszych Polonusów. Kreowany przez amerykańskie media wizerunek Polski bywa niestety prymitywny, uwłaczający naszej dumie narodowej i zupełnie nieadekwatny do poziomu dzisiejszej Polski i jej współczesnej kultury.

Polonia amerykańska jest podzielona na tych, którzy swoją pracą zmieniają jej wizerunek, oraz na tych biernych czy wręcz krytycznych wobec wszelkiej aktywności. Jedną z organizacji aktywnie promujących polską kulturę jest Towarzystwo Sztuki (Society for Arts) w Chicago. Society for Arts wraz z Fundacją Ochrony i Promocji Dóbr Kultury „Nike” w Warszawie są organizatorami odbywającego się cyklicznie w Chicago Festiwalu Filmu Polskiego w Ameryce (PFFA) – imprezy nagrodzonej przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego RP, ministra spraw zagranicznych RP oraz kierowany przez Panią Polski Instytut Sztuki Filmowej.

Festiwal prezentuje, promuje i edukuje. Tegoroczna, dwudziesta druga, edycja festiwalu odbędzie się w siedmiu centrach filmowych na terenie chicagowskiej metropolii. W planach programowych jest blisko osiemdziesiąt nowych polskich filmów fabularnych, dokumentalnych i animowanych oraz filmy twórców polskiego pochodzenia nagrodzone na festiwalach międzynarodowych. Tegorocznemu festiwalowi towarzyszyć będzie szereg imprez. Przewidziany jest panel poświęcony promocji polskiego kina w Ameryce z udziałem dystrybutorów oraz promotorów z całego kraju. Będą wystawy poświęcone historii polskiego kina, bezpłatne pokazy rodzinne dla dzieci, spotkania z twórcami, koncerty, wystawy, wielka loteria dla uczestników plebiscytu na najpopularniejszy film festiwalu (nagroda Złotych Zębów). Oprócz Chicago, satelitarne pokazy festiwalowe zaplanowano w prestiżowych ośrodkach filmowych: w Los Angeles, Houston, Seattle, Bostonie, Minneapolis, Rochester i Nowym Jorku.

Festiwal bardzo dobrze przyjmowany jest przez media amerykańskie. Uczestniczą w nim najbardziej opiniotwórcze kręgi amerykańskiej społeczności, przedstawiciele elit kultury, sztuki i biznesu. Na Festiwalu Filmu Polskiego w Ameryce wiele polskich filmów miało swoje światowe prapremiery. Według „The New York Times” festiwal zalicza się do pięciu najważniejszych imprez w USA promujących kino europejskie.

Szanowna Pani Dyrektor, Senat RP jako opiekun Polonii i Polaków mieszkających za granicą w miarę możliwości wspiera środowiska polonijne. Senacka Komisja Spraw Emigracji i Łączności z Polakami za Granicą, której przewodniczę, podejmuje trud budowy trwałych więzi między krajem a diasporą, łączy wszystkich Polaków wokół fundamentalnych wartości, składających się na tożsamość narodową, takich jak język i kultura. Dlatego też w pełni popieram wniosek Fundacji Ochrony i Promocji Dóbr Kultury „Nike” w Warszawie o dofinansowanie Festiwalu Filmu Polskiego w Ameryce, złożony w Polskim Instytucie Sztuki Filmowej. W kraju film polski zdobył już należne mu uznanie. Na świecie, prezentując polskie filmy, promujemy Polskę i „zmieniamy” ten świat.

Z poważaniem
Andrzej Person